

İtalya'da Futbolcu Gelirlerinin Vergilendirilmesi ¹

Taxation of Football Player Income in Italy

Ahmet GÜLER ^{1*}

İbrahim ORGAN ²

¹ Pamukkale Üniversitesi, ahmetg@pau.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2443-9301

² Pamukkale Üniversitesi, iorgan@pau.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4986-0805

* Yazışılan Yazar/Corresponding author

Makale Geliş/Received: 02.10.2023

Makale Kabul/Accepted: 22.11.2023

Araştırma Makalesi / Research Paper

DOI: 10.47097/piar.1370035

Öz

Günümüzde spor bedensel ve zihinsel aktivitenin ötesine geçerek kendine has bir sektör haline dönüşmüştür. Bu sektör içerisinde en büyük pay sahibi spor dalı futboldur. Gelişen teknoloji ile özellikle medya aracılığıyla birçok kitleye ulaşan futbol, ekonomiye sağladığı katkılar nedeniyle akademik alanda çalışmalara konu olmuştur. Futbolcuların elde ettikleri gelirlerin yüksek meblağlara ulaşması sıklıkla gündem konusu olmaktadır. Özellikle popüler futbolcuların gelirlerini yüksek tutmak için vergi oranının düşük olduğu veya verginin hiç olmadığı ülkelerdeki futbol kulüplerine transferlerinin gerçekleştiği görülmektedir.

Birçok Avrupa ülkesinde futbolcuların gelirleri genel esaslara göre vergilendirilmektedir. Ancak İtalya'da yabancı futbolcular için özel vergilendirme rejimi geçici süre de olsa uygulanmaktadır. Bu çalışmada, futbolcuların profesyonel futbolcu sözleşmelerinden kaynaklı gelirlerinin İtalya'da vergilendirilmesi yasal metinler çerçevesinde incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Futbolcu, Gelir Vergisi, Ücretler, Vergilendirme.

Jel Kodları: H24, K34.

Abstract

Sports have gone beyond physical and mental activity and have become a sector of their own all over the world. The sport that has the largest share in this sector is football. Football, which reaches many audiences with developing technology, has been the subject of academic studies due to its economic contributions. Hence, the high incomes of football players are often the subject of the agenda. Especially, it is seen that popular football players are transferred to football clubs in countries with low tax rates or no taxes in order to keep their income high.

Although in most European countries, the income of footballers is taxed on a general basis, in Italy, a special taxation regime for foreign footballers is applied, even temporarily. This study examines professional football contracts in Italy within the framework of legal texts.

Keywords: Football, Football Player, Income tax, Employment Income, Taxation,

Jel Codes: H24, K34.

¹Bu çalışma Prof. Dr. İbrahim Organ danışmanlığında 02.12.2022 tarihinde tamamlanan "Futbol Kulübü Çalışanı Olarak Futbolcuların Elde Ettiği Gelirlerin Vergilendirilmesi: Çeşitli Ülke Vergi Mevzuatları İle Türk Vergi Mevzuatının Karşılaştırılması" adlı doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır.

1. GİRİŞ

Spor, fiziksel ve zihinsel sağlığa etki eden, sosyal etkileşimi arttıran, bireysel veya takım halinde gerçekleştirilen aktivitelerdir. Tarihsel süreçte avlanma, koşu, alet kullanma gibi hayatta kalmayı amaçlayan faaliyetler çağın gelişmesi, kültürel ve teknolojik ilerlemeyle çeşitlenerek boş zaman aktivitelerine, hobi veya mesleğe dönüşmüştür. Özellikle 1980'ler sonrası gerçekleştirilen teknolojik atılımlarla iletişim kolaylaşmış, spora doğrudan katılımın yanında dolaylı olarak katılım da hızla artış göstermiştir. Kişiler gerek fiziksel ortamlarda (stadyum, salon gibi) gerek radyo ve televizyon aracılığıyla gerekse dijital ortamda sürekli olarak sporun ve sportif faaliyetlerin içinde tutulmuştur. Sporun kişiler açısından vazgeçilmez bir olgu haline gelmesi onu büyük bir endüstriye dönüştürmüştür². Ulusal ve uluslararası olarak futbolla ilgili birçok organizasyon gerçekleştirilmesi, izleyici kitlesini arttırmaksızın futbolla bütünleştirmektedir. Küreselleşme ile birlikte futbol başlı başına bir ekonomi alanına dönüşmüştür.

Esasen futbolun ana unsurları futbolcular ve futbol kulüpleridir. Futbolcular açısından elde edilen gelir ücrettir. İster kadınlarda olsun ister erkeklerde olsun profesyonel futbolcu gelirleri ücret olarak kabul edilmekte ve vergiye tabi tutulmaktadır. Dolayısıyla profesyonel futbolcunun cinsiyeti fark etmeksizin elde edilen gelirin vergilendirme rejimi aynı olacaktır. Futbolcu ücretleri bugün dünyada ve ülkemizde sıklıkla gündemde yer almaktadır.

Bu çalışmada futbolcu gelirlerinin vergilendirilmesi açısından genel ve özel vergilendirme rejimine sahip olan İtalya'nın futbol tarihi, futbol lig yapısı ile vergilendirme sistemine genel bakış sunularak, profesyonel futbolcu sözleşmelerinden kaynaklı gelirleri özelinde ücret gelirinin vergilendirilmesi 2022 yılı vergilendirme dönemi açısından incelenmiştir.

2. İTALYA'DA FUTBOL TARİHİ VE FUTBOLCU GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

2.1. İtalya Futbol Tarihi ve Futbol Ligine Genel Bakış

Futbolun İtalya'da popüler spor dallarından biri olmasının yanında, futbol tarihi açısından da oldukça önemli bir yeri vardır. Günümüz modern futbolunun oynanışı ve kurallarının İngiliz kaynaklı olması eski zamanlarda futbol benzeri topla oynanan oyunların olmadığı anlamına gelmemektedir.

Roma İmparatorluğu döneminde topla oynanan "Harpastum"³ adı verilen oyunun özellikle Romalı askerler arasında oynanan bir oyun olduğu bilinmektedir. Harpastum Romalı askerlerin etkisiyle Galya bölgesinde yaygınlaşmıştır. Yakın coğrafyalarda farklı adlarla oynanan topla oyunlarının varlığı (Örneğin Fransa'da Le Soule) ülkelerin etkileşim içinde bulunduğunu göstermektedir (Erdoğan, 2008: 14).

İngiltere ile olan ticari ilişkilerine bağlı olarak İtalya, modern futbolla 1880'li yıllarda tanışmıştır. "Torino Futbol ve Kriket kulübü" ile "Nobili Torino" İtalya'da kurulan ilk futbol kulüpleri olup bu iki kulüp 1891 yılında "Internazionale Torino" adıyla yeni bir futbol kulübü olarak birleşmişlerdir.

²2022 yılında küresel spor endüstrisi geliri yaklaşık 487 milyar dolardır. Bu rakamın 2027'de 623 milyar doları aşacağı beklenmektedir (Gough, 2023, <https://www.statista.com/statistics/370560/worldwide-sports-market-revenue/>)

³Küçük bir topla oynanan, modern futboldan ziyade rugby benzeri bir oyun.

İtalya'da kurulan futbol kulüplerinin müsabakaları dönemin ilk yıllarında İtalyan Jimnastik Federasyonu tarafından organize edilirken⁴, 26 Mart 1898'de İtalya Futbol Federasyonu (FIGC) kurulmuş, kulüplerin bu federasyonun organizasyonlarına da katılımı olmuştur. İtalya milli takımı ilk milli maçını 15 Mayıs 1910'da oynamıştır. Milano'da Fransa ile oynanan maçı İtalya 6-2 kazanmıştır (FIGC, 2023).

Günümüzde yalnızca FIGC tarafından düzenlenen liglerin şampiyonlukları resmi olarak tanınmaktadır. Tablo 1'de İtalyan futbol ligi sistemi gösterilmiştir.

Tablo 1. İtalya'da Profesyonel Futbol Ligleri

Seviye	Lig Adı
1	Serie A
2	Serie B
3	Serie C (Lega Pro) (3 Grup)

Kaynak: Transfermarkt, Sezona Göre Ulusal Ligler ve Kupa Müsabakaları (İtalya), <https://www.wwww.transfermarkt.com.tr/wettbewerb/national/wettbewerb/75> (22.09.2023)

İtalya lig sistemi piramit şeklinde yapılanmakta olup ilk üç seviye lig profesyonel diğer alt seviye ligler ise amatör ligler olarak belirlenmiştir. Lige yükselme veya ligden düşme neticesinde ligler içerisinde hareketlilik vardır. Futbol kulüplerinin amacı Serie A'ya yükselip lig şampiyonluğu elde etmektir. Piramit yapı uzun vadede de olsa her kulüp için bu imkânı sağlamaktadır.

Tablo 2. İtalya'da İlk Üç Seviye Futbol Ligine İlişkin Bazı İstatistikler (2023)

Ligin Adı	Kulüp Sayısı	Futbolcu Sayısı	Değeri (Euro)
Serie A	20	565	4,58 milyar
Serie B	20	571	474,82 milyon
Serie C (Lega Pro)	60	1599	276,02 milyon
Girona A	20	540	94,06 milyon
Girona B	20	555	93,00 milyon
Girona C	20	537	81.30 milyon

Kaynak: Transfermarkt, Sezona Göre Ulusal Ligler ve Kupa Müsabakaları (İtalya), www.wwww.transfermarkt.com.tr/wettbewerb/national/wettbewerb/75 (22.09.2023)

Yukarıda yer alan tabloda İtalya'nın profesyonel ilk üç seviye ligine ilişkin veriler sunulmuştur. Buna göre en üst seviye lig olan Serie A'nın piyasa değeri 4,58 milyar Euro olup, bu ligde 20 futbol kulübü 565 futbolcu bulunmaktadır. Bu futbolcuların %63,4'ü (358) yabancı futbolculardan oluşmaktadır. Bir alt lig Serie B'nin piyasa değeri ise Serie A'nın değerinin yaklaşık 1/10'udur (474,82 milyon Euro). Başka bir ifadeyle futbol kulüplerinin en üst lige çıkma gayesi kulüp tanınırlığı ile birlikte gelirden daha fazla pay alma yönündedir.

⁴Federasyonca 1913 yılından sonra futbol organizasyonları düzenlenmemiştir (<http://www.rsssf.com/tables/ital-fngichamp.html>)

Tablo 3. Serie A'da Yer Alan Takımların Marka Değerleri (Euro) (2023)

Takım	Piyasa Değeri
Napoli	577,75 milyon
Milan	529,15 milyon
İnter	523,35 milyon
Juventus	433,20 milyon
Roma	381,55 milyon
Atalanta	304,10 milyon
Lazio	284,78 milyon
Fiorentina	246,60 milyon
Torino	175,60 milyon
Bologna	159,85 milyon
Sassuolo	155,60 milyon
Udinese	147,23 milyon
Genoa	102,02 milyon
US Salernitana 1919	100,40 milyon
AC Monza	95,60 milyon
Empoli	92,40 milyon
Hellas Verona	80,28 milyon
US Lecce	74,03 milyon
Cagliari	63,33 milyon
FrosinoneCalcio	54,83 milyon
Toplam	4,58 Milyar

Kaynak: Transfermarkt, Serie A 23/24, www.transfermarkt.com.tr/serie-a/startseite/wettbewerb/IT1 (22.09.2023)

Serie A'da yer alan kulüplerin piyasa değerlerinin toplamı 4,58 milyar Euro'dur. Genel olarak çeşitli ülkelerin futbol liglerinde payın büyük bir kısmını 3 veya 4 takım oluşturmasına rağmen Serie A'da bu durum farklılık göstermektedir. Nitekim bu paylar Napoli % 12 (577,75 milyon Euro), Milan %11,5 (529,15 milyon Euro), İnter % 11,4 (523,35 milyon Euro), Juventus % 9,4 (433,20 milyon Euro), Roma % 8,3 (381,55 milyon Euro), Atalanta % 6,6 (304,10 milyon Euro) olarak görülmektedir.

Tablo 4. Serie A'daki Bazı Futbolcuların Değeri ve Yıllık Maaşı (Milyon Euro) (2023)

Futbolcu	Takım	Piyasa Değeri	Gelir
Dusan Vlahovic	Juventus	70	12,960
Wojciech Szczesny	Juventus	10	12,040
Lautaro Martinez	İnter	85	11,110
Alex Sandro	Juventus	3	11,110
Hakan Çalhanoğlu	Inter	40	11,110
Paul Pogba	Juventus	15	10,260
Alessandro Bastoni	İnter	60	10,190
Federico Chiesa	Juventus	40	9,260
Nicolo Barella	Inter	75	9,260
Bremer	Juventus	40	9,260

Adrien Rabiot	Juventus	40	8,970
Romelu Lukaku	Roma	40	8,970

Kaynak: Transfermarkt (<https://www.transfermarkt.com>) ve Capology (<https://www.capology.com/it/serie-a/salaries/>)

Serie A'da piyasa değeri yüksek olan bazı oyuncular ve bu oyuncuların yıllık maaşları yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Piyasa değeri yüksek oyuncuların çoğunluğunun Juventus'ta oynadığı görülmektedir. Futbolcuların piyasa değerleri ile gelirleri arasındaki farklılıklar futbolcunun sözleşmesine bağlı olarak yıllar içinde gösterdiği performansından kaynaklanmaktadır. Futbolcu başlangıçta yüksek bir bonservis ve buna bağlı yüksek maaşa imza atarken, yıllar içinde performansındaki düşüşe veya artışa bağlı olarak piyasa değeri azalmakta ya da yükselmekte iken maaşı aynı kalabilmektedir.

2.2. İtalyan Vergi Sistemine Genel Bakış

İtalyan vergi sistemi modern maliye anlayışına uygun olarak meydana getirilmiştir. Sistemde yer alan vergiler mali gücün göstergeleri olan gelir, servet ve harcamalar üzerinden alınmaktadır. İtalya'da gelir üzerinden gelir vergisi, kurumlar vergisi; harcamalar üzerinden katma değer vergisi (KDV), özel tüketim vergisi (ÖTV), gümrük vergisi, damga vergisi, finansal işlem vergisi, dijital hizmet vergisi, konaklama vergisi; servet üzerinden emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi ve veraset ve intikal vergisi alınmaktadır.

Gelir üzerinden alınan temel gelir vergisi (Imposta sui redditi dele persone fisiche), (IRPEF) kişisel gelir vergisidir. Kişisel gelir vergisinin yanında uygulamada bölgesel yönetim ve belediyelerce tahsil edilen gelir vergileri de bulunmaktadır.

Gelir üzerinden tahsil edilen gelir vergisi, gerçek kişilerin elde ettiği kazançlar üzerinden alınmaktadır. Gelir vergisinin ön koşulu olarak kanunda belirtilen gelir unsurlarının elde edilmiş olması gerekmektedir. İtalya Gelir Vergisi Kanunu'nun (İTGVK)⁵ 6. maddesinde vergiye tabi gelirlerin neler olduğu belirtilmiştir. Bunlar (Karaş, 2020: 324);

- Taşınmaz mallardan elde edilen kazanç ve iratlar (gayrimenkul sermaye iradı ve zirai kazanç),
- Yatırım gelirleri (menkul sermaye iradı),
- Ücretler,
- Serbest meslek kazançları,
- Ticari kazanç,
- Diğer gelirlerdir.

İtalya'da mükellefiyet; tam ve dar mükellefiyet olarak ikiye ayrılmaktadır. Buna göre ikametgâhı İtalya'da olanlar, İtalya vatandaşları ve vergilendirme döneminin (bir takvim yılı) büyük bir bölümünde (183 gün veya daha fazla) İtalya'da bulunanlar tam mükellef olarak kabul edilir ve hem yurt içi hem de yurt dışı kazançlarının tamamı üzerinden gelir vergisine tabi tutulurlar (İTGVK, md. 2). İlgili hükümde dar mükellef belirtilmemiş olup bu

⁵Testo unico delle imposte sui redditi n.197, 22/12/1986.

şartlar dışında kalanlar yalnızca yurt içinde elde ettikleri kazanç ve iratlar üzerinden gelir vergisinin muhatabı olacaktır.

Taşınmaz mallardan elde edilen kazanç ve iratlar; İtalya'da taşınmazlar tapu siciline veya kentsel yapı tapu siciline kayıtlı olmalıdır. Taşınmazlardan elde edilen kazanç ilgili kanunda üç kısma ayrılmış olup bunlar; araziden ve binadan elde edilen gelir ile tarım ve ormancılıktan elde edilen gelirlerdir. Tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir, fiili hâsılat veya elde edilen gelire göre belirlenmemekte arazinin kadastro değeri dikkate alınarak hesaplanmaktadır (OECD, 2020: 186). Gelir unsurları içerisinde taşınmazlardan elde edilen kazançlar tapuya kayıtlı değer üzerinden belirlenir. Dolayısıyla bina, arsa ve arazilerdeki değişiklikler belediyeye ve vergi dairesine bildirilmelidir.

Yatırım gelirleri; sermayenin kullanımından kaynaklı elde edilen gelirler arasında en çok rastlanılan gelirler faiz geliri ve kar paylarıdır (Senato della Repubblica, Camera dei deputati, 2021: 17). Faiz gelirleri elde edilen kaynağa göre farklı şekillerde vergiye tabi tutulmaktadır. Devlet tahvilinden elde edilen faiz gelirleri üzerinden %12,5 stopaj uygulanır ve bu vergi nihai vergidir. Borsada işlem gören şirketlerce ihraç edilen menkul kıymetlerden elde edilen faiz gelirinden %26 oranında kesinti yapılmakta ve bu gelir beyan edilmemektedir. Banka mevduat hesaplarından kaynaklı faiz geliri de beyan edilmemekte ve uygulanan %26'lık stopaj oranı ile vergi nihai vergi olmaktadır. Ancak yabancı bankalardan kaynaklı faiz geliri beyan edilmelidir (KPMG, 2021). Kar paylarında uygulanan vergilendirme, aktarım yapılacak ortağın nitelikliliğine göre farklılaşmaktadır. Nitelikli ortaktan kasit borsada işlem gören şirketin oy hakkının %2'sine veya sermayesinin %5'ine sahip olanlar ile borsaya kayıtlı olmayan şirketler için oy hakkının %20'si veya sermayenin %25'ine sahip olanlardır. Bu kimselerin elde ettikleri kar paylarının % 58,14'ü vergiden istisnadır, kalan tutar üzerinden artan oranlı vergileme yapılmaktadır. Diğer ortakların elde ettikleri kar payına ise %26 oranında stopaj uygulanmaktadır (Oliva, 2022).

Serbest meslek kazançları; uzmanlığa dayalı olarak yapılan sanat ve mesleklerin icrasından elde edilen gelirlerdir. Kavramsal olarak serbest meslek faaliyeti işverene tabi olmaksızın ticari faaliyet dışında kalan nitelikli faaliyeti ifade etmektedir (Mondini, 2021: 3). Fikri haklar, sınai patentler, bilimsel icatlar gibi haklardan elde edilen gelir de serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmektedir. Elde edilen kazanç ile kazancın elde edilmesi için yapılan giderler arasındaki fark gelir vergisine tabi tutulur (İTGVK, m. 53-54). Gelir vergisi, artan oranlı tarife uygulanarak hesaplanmaktadır. Yerleşik olmayan kişilerce elde edilen kazanç üzerinden %30 stopaj uygulanmaktadır (PwC: 2021).

Ticari Kazanç; ticari işletmelerin faaliyetlerinden elde ettikleri gelir olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte madenler, taş ocakları, bataklıklar, göller, göletler ve diğer iç suların işletilmesi de ticari faaliyet kapsamında değerlendirilmiştir. Ticari faaliyet sonucu elde edilen gelirlerin tespiti ve vergilendirilmesi farklı şekillerde gerçekleşmektedir. Sermaye şirketleri ile yıllık kazançları 400.000 Euro'yu aşan bireysel işletmeler ve şahıs şirketleri normal vergilendirme rejimi (kurumlar vergisi) ile sabit bir oranda (%24) vergilendirilmektedir. 400.000 Euro'yu aşmayan bireysel işletmeler ise basitleştirilmiş rejimi kullanarak kazançlarını (hasılat-giderler) belirlemektedir. Bu kazançlarına artan oranlı gelir vergisi tarifesi uygulanmaktadır. Yıllık ticari kazançları 65.000 Euro'yu aşmayan mükellefler için ise %15'lik sabit bir vergi uygulaması mevcuttur (Agenzia delle Entrate, 2020).

Diğer Gelir; ticari, zirai ve mesleki faaliyeti haricinde kişinin sahip olduğu taşınmazı elinden çıkarması sonucu, satış fiyatı ile satın alma maliyeti arasında ortaya çıkacak kazanç değer artışı kazancı olarak değerlendirilir ve bu kazanç vergiye tabi tutulur. Ancak taşınmaz beş yıldan fazla süredir elde tutulmuşsa, kazanç vergiden istisna edilmiştir. Beş yıl içinde elden çıkarmadan kaynaklı bu kazançlara artan oranlı tarife uygulanmaktadır (Ubay, 2013: 74). Belirli koşullar altında bu gelirler %26'lık sabit bir oranla da vergilendirilebilmektedir.

Ücret; bireyin sunduğu hizmet karşılığında işveren veya üçüncü bir kişi tarafından (iş ile ilgili olmak kaydıyla) kendisine yapılan aynı ve nakdi ödemeler ile bireye sağlanan menfaatlerin tamamından oluşmaktadır. Bireye nakdi ödeme yapılabilmekle birlikte, ikramiye, konut desteği, taşınma masrafı, şirket arabasının kullanımı, iş ile ilgili seyahat masrafı gibi unsurlar da ücret kapsamında değerlendirilmektedir. Ancak bazı hallerde gelir kabul edilen unsurların bir kısmı vergiden istisna edilmiştir. Taşınma masrafları, çalışan tarafından ödenmiş ve belgelendirilmişse vergilendirilmeyecektir, ancak masrafların işverence karşılanması durumunda (yurt içi 1.549,37 Euro'yu, yurt dışı 4.648,11 Euro'yu geçmemek üzere) %50'si indirim konusu yapılabilmektedir (KPMG, 2021).

İtalya'da ücret gelirinden bir takım indirimler yapılmaktadır. Vergiye tabi gelirden yapılabilecek indirimler şunlardır (PWC, 2023);

- Zorunlu sosyal güvenlik katkı payları (tamamı),
- Engelli bireylerin sağlık harcamaları (tamamı),
- Tamamlayıcı emeklilik fonlarına ödenen katkı payları (5.164,57 Euro'ya kadar),
- Mahkeme kararıyla boşanmış eşe yapılan nafaka ödemeleri (çocuk var ise çocuğa ait kısım hariç),
- Belirli dini kuruluşlara yapılan bağışlardır (1.032,91 Euro'ya kadar).

Yalnızca yerleşik sayılanlara yönelik sınırlı olarak yapılabilecek indirimler de mevcuttur. Bunlar;

- Mükellefin kendisi, eşi ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler için yaptıkları 129,11 Euro'yu aşan sağlık harcamaları (aşan kısmın %19'una kadar),
- 1.291,14 Euro'yu aşmayan gönüllü hayat sigortası ve kaza primleri,
- İpotek kredileriyle bağlantılı olarak bankaya yapılan faiz ödemeleri (4.000 Euro'ya kadar),
- Cenaze masrafları (1.550 Euro'ya kadar),
- Eğitim masrafları (İlk ve orta derece için (çocuk başına yıllık) 800 Euro'ya kadar, üst dereceler için öğrenim ücretini geçmeyecek kadar),
- Emlakçuya yapılan ödeme (1.000 Euro'ya kadar),
- Belirli kamu kuruluşlarına yapılan bağışlardır.

Yukarıda belirtilen indirim konuları ve miktarları yanında çalışanın kendisi ve ailesi için hesaplanan vergiden indirilmek suretiyle istihdam indirimi ve aile indirimi uygulamaları bulunmaktadır (KPMG,2021).

İstihdam indirimi, yıllık kazancı 8.000 Euro'ya kadar olanlar için 1.880 Euro, 55.000 Euro'ya kadar (gelirin artışıyla birlikte azalarak) azami 978 Euro, 55.000 üzeri için ise 0 Euro olarak uygulanmaktadır.

Aile indirimi; çalışanın yıllık geliri 2.840,51 Euro'dan az ise eş için uygulanacak temel indirim tutarı 800 Euro olacaktır. Yıllık kazançtaki artışa göre (15.000 Euro'ya kadar) indirim konusu tutar kademeli olarak azaltılacaktır. 15.000 Euro ile 40.000 Euro arasındaki gelirler için tutar 690 Euro olarak sabitlenmiştir. Kazancın 40.000 Euro'dan fazla olması durumunda 80.000 Euro'ya kadar aile yardımı (eş için) kademeli olarak azaltılmakta ve tutar sıfır olana kadar düşebilmektedir. Benzer bir uygulama çocuklar için de geçerlidir. Bir çocuk için söz konusu indirim tutarı 950 Euro'dur. Gelirdeki artışa (95.000 Euro'ya kadar) bağlı olarak tutar kademeli olarak azalmaktadır.

Tablo 5. İtalyan Gelir Vergisi Hesaplama Süreci

Aşama	Açıklama
Brüt gelirin tespiti	Mükellefin vergilendirme dönemi içinde elde ettiği kazanç ve iratlar toplanır.
Net gelire ulaşılması	İşle ilgili harcamalar ve belirtilen diğer indirimler uygulanır. Ücretliler için sosyal güvenlik katkıları, ücret gelirine uygulanacak indirimler belirlenir ve uygulanır.
Verginin hesaplanması	Net gelire artan oranlı vergi tarifesi uygulanarak kişisel gelir vergisi hesaplanır.
Ödenecek vergini bulunması	Yıl içinde ödenen vergilerin mahsubu ile (varsa) istihdam ve aile indiriminin uygulanır.
Bölgesel Gelir Vergisi'nin Hesaplanması	Net gelire %0,70 ila %3,33 arasında bölgesel gelir vergisi oranı uygulanır.
Belediye Gelir Vergisi'nin Hesaplanması	Net gelire %0,1 ila %0,9 arasında belediye gelir vergisi oranı uygulanır.

Kaynak: İtalya Gelir Vergisi Kanunu'nda yer alan hükümlerden yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

Ücret gelirleri çalışana yapılan ödemeler esnasında artan oranlı tarife kullanılarak kaynaktan kesinti yoluyla vergiye tabi tutulur. Vergilendirme dönemi bir takvim yılı olup mükellefler vergi beyanlarını Mod. 730 formu ile beyan etmelidirler. Elektronik ortamdan gönderilmeyen beyannameler 1 Mayıs - 30 Haziran tarihleri arasında vergi idaresine verilmelidir. Prensip olarak ödenecek gelir vergisi 257,52 Euro'dan az ise tek taksitle (30 Kasım'a kadar), 257,52 Euro'dan fazla ise iki taksitle (birinci taksit ödenecek verginin %40'ı 30 Haziran'a kadar, ikinci taksit ödenecek verginin %60'ı) 30 Kasım'a kadar ödenmektedir. Ancak Mod. 730 formunu dolduran ücret geliri elde edenler için eksik veya fazla hesaplanan vergi, vergi idaresi tarafından değil Temmuz ayından itibaren işverenlerce maaştan kesinti veya geri ödeme yapılmak suretiyle gerçekleştirilmektedir (Agenzia delle Entrate, 2023).

İtalya'da uygulamada olan özel bir vergilendirme rejimi bulunmaktadır. Bu rejime göre İtalya'da çalışmak isteyen kimselerin son iki vergilendirme döneminde İtalya'da vergi mükellefiyetlerinin bulunmaması ve İtalya'ya yerleşip iki vergilendirme dönemi boyunca

mükellefiyetlerini taahhüt etmeleri durumunda, bu kimseler elde edecekleri istihdam gelirinin %70'ini beş yıl boyunca indirim konusu yapabilmektedirler (WEB_2). İtalya'da son iki vergilendirme döneminde mükellef olmamaları, İtalya'da ikamet etmemeleri ve İtalya'ya döndükten sonra iki vergilendirme dönemi İtalya'da ikamet ederek mükellef olmayı taahhüt etmeleri gerekmektedir. Bununla birlikte profesyonel sporcular için indirim konusu oran %50 olarak uygulanmaktadır (PWC, 2022: 1). Nitekim çıkarılan kararname ile profesyonel futbolcular kalifiyeli gurbetçi olarak sayılacağından indirim konusu oran vergiye tabi gelirin %50'si olacaktır (Houben vd, 2021: 43). Bunlar dışında kalan yani profesyonel olmayan futbolcular için indirim konusu oran %70 olarak uygulanacaktır.

2.3. Bir Meslek Olarak Futbolculuk ve Amatör-Profesyonel Futbolcu Ayırımı

Spor faaliyetini gerçekleştiren kimseler sporcu olarak nitelenmekte ve spor branşına göre basketbolcu, voleybolcu, futbolcu vb. adları taşımaktadırlar. Futbolda amatör ve profesyonel olmak üzere iki statü bulunmaktadır. Amatör futbol daha çok boş vakti kullanmak, eğlenmek vb. gibi nedenlerle yapılırken, profesyonel futbol daha çok para kazanmak amacıyla meslek olarak yapılmaktadır (Yıldız ve diğerleri, 2018: 232).

Profesyonel anlamda futbolculuk, futbol tarihi açısından maddi menfaat sağlama amacıyla başka bir takıma transfer olunması olarak anlaşılmaktadır. Profesyonel futbolcu kimliği ile futbol tarihine geçmiş iki isim 1879 yılında İskoçya'dan Darwen'e transfer olan Fergus Suter ve Jimmy Love'dur (Lewis, 2017: 166). Futbol eğlence, fiziksel aktivite, rekabet duygusu ile müsabaka kazanmanın yanında gelir yaratan bir uğraşı haline dönüşmeye başlamıştır. Futbolda profesyonelleşme 1870'li yıllarda başlamış ve 1885 yılında Futbol Birliği tarafından tanınmıştır (Kerrigan, 2005: 35).

Profesyonel futbolcu ve amatör futbolcu ayırımında genel kıstas futbolcuların faaliyetleri karşılığında ücret elde edip etmedikleridir. Genel olarak ücret elde edenler profesyonel, etmeyenler amatör futbolcu olarak ifade edilmektedir. Ancak, günümüzde amatör liglerde oynayan futbolcuların da futbolu bir meslek haline getirip ücret karşılığında oynuyor olmaları, profesyonel-amatör futbolcu ayırımında bu kıstası tartışılır hale getirmiştir.

Latince kökenli olan amatör kavramı "amare" kelimesinden türetilmiştir. "Hoşlanmak, sevmek" anlamına gelen bu kavram ile sporda amatörlüğü "sporun sevilerek, bir hobi olarak yapılması" olarak tanımlayabiliriz. Başka bir bakış açısıyla amatörlükte spor maddi kazançtan çok manevi kazanç (sağlık, fizik vb...) yönelmekte ve mesleki bir uğraşı söz konusu olmamaktadır (Küçükgüngör, 1999: 40).

FIFA Oyuncu Statüsü ve Transfer Talimatı'nda profesyonel ve amatör ayrımı belirtmiştir. Bu talimata göre (Commentary on the Regulations for the Status and Transfer of Players, Article 2: 12) amatör sporcu, sporu maddi bir amaç gütmeksizin sadece hobi veya eğlenmek üzere yapan kimse olarak tanımlanmış, faaliyeti için yaptığı harcamaları haricinde başkaca bir ücret elde etmeyen ve kulüple yazılı bir sözleşmesi bulunmayan kimse olarak belirtilmiştir. Bu talimata uygun olarak Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı' da (2016, md. 3 ve 4) amatörlüğü bir kulüp ile yazılı bir sözleşmesi olup, faaliyeti için yapılan harcamalardan daha fazla miktarda ödeme yapılan futbolcuların dışında kalanlar olarak tanımlanmış ve devamında spor faaliyeti için yapılan bazı giderlerin karşılanmasını futbolcunun amatörlük statüsünü bozmayacağı belirtilmiştir.

Bu tanımlamaların doğrultusunda profesyonel anlamda spor dalı ile sporcu kavramlarının birbirlerinden ayrılması gerekmektedir. Şöyle ki bir spor dalının profesyonelleşmesi hukuki bir düzenlemeyi gerektirirken sporcu için böyle bir duruma ihtiyaç bulunmamaktadır. Örneğin amatör bir kulüpte gereksinimleri haricinde başkaca gelir elde eden sporcu, tanımlar itibari ile profesyonel olarak nitelenmektedir. Tam tersi düşünüldüğünde profesyonel kabul edilen spor dalında maddi bir karşılık beklemeden faaliyet gösteren amatör sporcular da (Küçükgüngör, 1999: 42) bulunabilir. Özetle bu ayırım da spor dalı için göz ardı edilmek suretiyle futbolcuların sözleşme yoluyla ve meslek edinmek suretiyle, faaliyetleri için gereksinimleri dışında (fazlası) gelir etmesi, futbolcuyu profesyonellik statüsüne sokacaktır.

2.4. İtalya'da Futbolcuların Elde Ettiği Gelirlerin Vergilendirilmesi

Sporcunun bir işverene bağımlı olması veya olmaması neticesinde gelirin türünün değiştiği görülmektedir. Faaliyetin bir iş ilişkisi kapsamında gerçekleşmesi halinde gelir istihdam geliri, hizmetlerin bağımsız bir hizmet ilişkisi çerçevesinde yapılması halinde serbest meslek geliri sayılacaktır. Örneğin futbolcunun gerçekleştirdiği faaliyet futbol kulübü ile sözleşmeden kaynaklandığından istihdam geliri kabul edilecek, nitekim profesyonel bir golfçü için işverene bir bağımlılık oluşmadığından serbest meslek geliri sayılacaktır (Tavecchio vd, 2018: 13). Çalışmada futbolcu gelirlerinden yalnızca profesyonel sözleşmelere dayalı gelir incelendiğinden, ücret gelirinin vergilendirilmesi üzerinde durulmuştur.

Yeni vergilendirme rejimiyle belirlenen şartlar sağlandığında (İtalya'da son iki vergilendirme döneminde mükellef olmamaları, İtalya'da ikamet etmemeleri ve İtalya'ya döndükten sonra iki vergilendirme dönemi İtalya'da ikamet ederek mükellef olmayı taahhüt etmeleri) futbolcu maaşının %50'sini beyan edecektir⁶. Bu durum daha önce de İspanya'da uygulanan Beckham Yasası'na benzetilebilmektedir.

Tablo 6. İtalya Gelir Vergisi Tarifesi (2022)

Vergi Matrahı (Euro)	Vergi Oranı
15.000'ye kadar	% 23
15.001 – 28.000	% 25
28.001 – 50.000	% 35
50.001 ve üzeri	% 43

Kaynak: Agenzia de Entrate (İtalya Gelir İdaresi Başkanlığı) Resmi İnternet Sitesi

<https://www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/personal-income-tax-rates-and-calculation>
(22.09.2023)

⁶Türkiye'de futbolcuların elde ettiği gelir ücret geliri olarak kabul edilmekte ve bu gelir üzerinden gelir vergisi alınmaktadır. Ülkemizde gerçek kişilerin gelirlerinin vergilendirilmesinde 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK) hükümleri uygulanmaktadır. Bu Kanunda maaşın beyan edilecek tutarının tespitinde İtalya'dakine benzer bir uygulama söz konusu değildir. İtalya'da futbolcu maaşının % 50'sinin beyan edilmesinde dikkate alınan hususlardan biri İtalya'da ikamet etmemeleri ya da iki vergilendirme dönemi ikamet etmeleridir. Bu konunun GVK'da izdüşümü olduğu düşünülen hükmü tam ve dar mükellefiyete ilişkindir. GVK'nun 4. ve 6. maddesi bir arada değerlendirildiğinde ikametgâhı Türkiye'de bulunanlar yerli-yabancı futbolcu ayırımı söz konusu olmaksızın tam mükelleftir, ikametgâhı Türkiye'de bulunmayanlar dar mükelleftir. Tam veya dar mükellef olmanın Türkiye'de futbolcuların beyan edeceği gelirin (yurtiçi) tutarını etkilemesi söz konusu değildir.

İtalya'da gelir vergisi artan oranlı tarife dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Tarifedeki en düşük oran %23, en yüksek oran ise % 43'tür⁷. Gelir vergisi açısından üç tip gelir vergisi bulunmaktadır. Bunlardan biri yukarıda yer alan tablodaki Ulusal Gelir Vergisi, bir diğeri ikametgâha bağlı olarak alınan ve oranı % 1,23 ila % 3,33 arasında değişen bölgesel gelir vergisi ve son olarak % 0 ila % 0,9 arasında değişen belediye gelir vergisidir.

Tablo 7. İtalya'da Futbolcu Gelirlerinin Vergilendirilmesi (Euro)

Brüt Gelir	1.000.000
Sosyal Güvenlik Katkıları	100.000
<i>Brüt Gelir x %10</i>	
Diğer İndirimler⁸	-
Gelir Vergisine Tabi Gelir	900.000
Hesaplanan Gelir Vergisi	380.160
<i>15.000'e kadar (15.000 x %23)</i>	<i>3.450</i>
<i>15001'den' 28.000'e kadar (13.000 x %27)</i>	<i>3.510</i>
<i>28.001'den 50.000'e kadar (22.000 x %35)</i>	<i>7.700</i>
<i>50.001'den fazlası (850.000 x %43)</i>	<i>365.500</i>
Bölgesel Gelir Vergisi	15.473,3
<i>15.000'e kadar (15.000 x %1,23)</i>	<i>184,5</i>
<i>15001'den' 28.000'e kadar (13.000 x %1,58)</i>	<i>205,4</i>
<i>28.001'den 50.000'e kadar (22.000 x %1,72)</i>	<i>378,4</i>
<i>50.0001'den fazlası (850.000 x %1,73)</i>	<i>14.705</i>
Belediye Gelir Vergisi	7.200
<i>900.000 x %0,8</i>	
Toplam Gelir Vergisi	402.833,3
Net Ele Geçen	497.166,7
<i>(Brüt Gelir – Kesintiler)</i>	<i>(1.000.000 – 502.833,3)</i>

Kaynak: İtalya'da ücret gelirlerinin vergilendirilmesine yönelik olan yasal metinlerden yararlanılarak yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 7'de bekâr, çocuğu olmayan ve başkaca gideri bulunmadığı varsayımı altında brüt maaşı 1.000.000 Euro olan ve Milano'da ikamet eden futbolcunun eline geçecek net tutar tespit edilmiştir. Futbolcunun brüt gelirinin 55.000 Euro'dan fazla olması sebebiyle futbolcu istihdam indiriminden yararlanamamaktadır. Hesaplanan gelir vergileri toplamı 402.833,3

⁷Türkiye'de gelir vergisi artan oranlı tarifeye sahip bir vergidir. Ancak GVK'nın Geçici 72. Maddesi ile futbolcu ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde artan oranlılık sabit oranlılığa dönüşmüştür. Bu durum 7194 sayılı Kanununun 21. maddesiyle Geçici 72. Madde de yapılan değişiklikle kısmen de olsa giderilmiştir. Son yapılan düzenlemeye göre kulübü ile 1 Kasım 2019 tarihinde önce sözleşme imzalayan futbolcuların elde ettiği gelirler üzerinden oynadıkları liglere göre % 15, % 10 ve % 5 oranında stopaj yapılacaktır. Yapılan bu stopaj nihai vergileme olup, bu gelirler için beyanname verilmeyecektir. Kulüpleri ile 1 Kasım 2019 tarihinde sonra sözleşme imzalayan futbolcuların elde ettiği gelirler üzerinden oynadıkları liglere göre % 20, % 10 ve % 5 oranında stopaj yapılacaktır. Ancak elde edilen ücret geliri toplamının, GVK'nın 103. maddesinde yazılı tarifenin dördüncü diliminde yer alan tutarı (2023 yılı için 1.900.000 TL) aşması hâlinde, bu gelirler yıllık beyannameyle beyan edilecek, beyan edilen bu gelirler üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, tevkifat yapmakla sorumlu olanlarca vergi dairesine ödenmiş olması şartıyla, kesilen vergiler mahsup edilecektir.

⁸İndirim konusu bulunmadığı varsayılmıştır. Brüt gelir 55.000 Euro'dan fazla olduğundan çalışan indiriminden yararlanmaktadır.

Euro olup futbolcunun eline geçecek net tutar 497.074 Euro olacaktır. Başka bir ifadeyle gelirinin %40'ı (gelir vergileri toplamı) vergiye tabi tutulmuştur. Şayet futbolcu özel vergilendirme rejimi için gerekli şartları sağlar ise brüt geliri üzerinden %50 gider yapabilecek ve maaşının %50'sini beyan edecektir. Kaba bir hesaplamayla Brüt geliri 1.000.000 Euro olan futbolcunun indirim sonrası vergilendirilebilir geliri olan 500.000 Euro'ya artan oranlı tarife uygulanacak, hesaplanan gelir vergisi 208.160 Euro bulunacak ve net ele geçecek tutar 791.840 Euro olacaktır. Futbolcuların bu indirimden yararlanmaları için son iki vergilendirme döneminde mükellef olmamaları, İtalya'da ikamet etmemeleri ve İtalya'ya döndükten sonra iki vergilendirme dönemi İtalya'da ikamet ederek mükellef olmayı taahhüt etmeleri gerekmektedir (Merola, 2022).

3. SONUÇ

Yüksek meblağlara ulaşan profesyonel futbolcuların İtalya ve Türkiye dahil olmak üzere birçok ülkede doğrudan veya dolaylı olarak ücretli olarak kabul edildiği görülmektedir. Yasal metinlerden hareketle profesyonel futbolcuların kulüp ile aralarındaki sözleşme ile işverenin futbol kulübü olması çalışanın ise futbolcu olması sebebiyle çalışan olarak futbolcuların gelirlerinin ücret olarak kabul edilmesi ve bu esaslara göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Futbolcuların sözleşmelerinden kaynaklı ödemelerin vergilendirilmesi İtalya'da vergi mevzuatında belirlenen genel esaslara göre gerçekleştirilmektedir. Bunun yanında İtalya'da uygulamada olan özel bir vergilendirme rejimi de bulunmaktadır. Bu rejime göre İtalya'da çalışmak isteyen kimselerin son iki vergilendirme döneminde İtalya'da vergi mükellefiyetlerinin bulunmaması ve İtalya'ya yerleşip iki vergilendirme dönemi boyunca mükellefiyetlerini taahhüt etmeleri durumunda, elde edecekleri istihdam gelirinin %50'sini (futbolcular için) beş yıl boyunca indirim konusu yapabilmektedirler. Başka bir ifadeyle İtalya'da son iki vergilendirme döneminde mükellef olmamaları, İtalya'da ikamet etmemeleri ve İtalya'ya döndükten sonra iki vergilendirme dönemi İtalya'da ikamet ederek mükellef olmayı taahhüt etmeleri gerekmektedir. Ulusal gelir vergisinin yanında düşük artan oranlılıkla bölgesel gelir vergisi bunlarla birlikte çok daha düşük bir oranla belediye gelir vergisi hesaplanmaktadır. Bekâr olan ve özel vergi rejimi dışında kalan futbolcunun 1.000.000 Euro brüt gelire sahip olduğu ve indirim konusu bulunmadığı varsayılmıştır ve brüt gelirinin 55.000 Euro'yu aşması sebebiyle çalışan indirimden yararlanmadığı varsayımı altında sadece sosyal güvenlik katkı payının indirilebilmesi sebebiyle vergi matrahı 900.000 Euro olmaktadır. Hesaplanan vergiler toplamı 402.925 Euro (380.170 + 15.555 + 7.200)'dur. Kesintilerin de dâhil edilmesiyle futbolcunun eline geçecek net tutar 497.075 Euro olacaktır. Dolayısıyla yaklaşık olarak brüt gelirin yarısı vergi vb. mali yükümlülüklerle gitmektedir. Özel vergilendirme rejiminin şartlarının sağlanması halinde aynı varsayımlar altında brüt geliri 1.000.000 Euro olan futbolcunun geliri üzerinden hesaplanacak gelir vergisi 208.160 Euro olup, yerli futbolcular için vergi oranı ortalama %40 olurken, yabancı futbolcuların %20'lik oran ile (bu oran uygulamada olmayıp gelirinin %50'sini indirim konusu yapabileceğinden kaynaklanmaktadır) avantaj sağlanmıştır.

Ülkemizde ücretler üzerinden gelir vergisi alınmakta olup futbol liglerinde oynayan futbolcuların elde ettikleri gelirler ücret kabul edilmekte ve elde edilen bu gelir üzerinden gelir vergisi hesaplanmaktadır. Gelir vergisi artan oranlı tarifeye sahip bir vergi olmasına

karşın ülkemizde futbolcuların elde ettiği gelirin vergisi artan oranlı bir tarife üzerinden değil sabit oran bir oran (2023 yılı için 1.900.000 TL'nin üzerindeki hariç) hesaplanmaktadır. Bu durum vergilemede adalet açısından sıklıkla eleştirilmektedir. Stopaj yoluyla ya da beyanname yoluyla ödenen vergilerin futbolcular yerine bağlı oldukları kulüpler tarafından ödenmesi durumu dikkat çekici diğer bir husustur. Ülkemizde futbol gelirlerinin diğer ücret gelirlerinde farklı bir rejime sahip olmasının ardında Türk sporunun (futbolunun) teşvik edilmesi yatmaktadır. Ancak, amaçlanan bu hedefin futbolu geliştirdiğini söylemek mümkün olmadığı gibi, ücret geliri elde eden futbolcuların vergi bilincini de azalttığını söylemek yanlış olmaz. Bununla birlikte ülkemiz için sporculara (futbolculara) yönelik vergisel avantaj doğrudan tek oranlı yapılması yerine İtalya örneğinde olduğu gibi gelirin bir kısmına indirim uygulayarak matrah azaltıcı yöntemlerle sağlanabilir. Bu durumda mükelleflerin (profesyonel futbolcuların) beyanname verme alışkanlığı kazanacakları düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Agenzia delle Entrate. (n.d.). *Regime forfetario (le regole 2020) - Che cos'è*. Retrieved August 6, 2021. www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/guest/regime-forfetario-le-regole-2020-infogen-regime-forfetario-le-regole-2020-
- Agenzia delle Entrate. (n.d.). *Paying personal income tax*. Retrieved September 22, 2023. www.agenziaentrate.gov.it/portale/web/english/paying-personal-income-tax
- Capology. (n.d.). *2023-2024 Serie A salaries and contracts*. Retrieved September 22, 2023. <https://www.capology.com/it/serie-a/salaries/>
- Commentary on the regulations for the status and transfer of players, Article 2. Retrieved January 1, 2017. http://resources.fifa.com/mm/document/affederation/administration/51/56/07/transfer_commentary_06_en_1843.pdf
- Erdoğan, İ. (2008). Futbol ve futbolu inceleme üzerine. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 26, 1-58.
- FIGC. (2023). *FIGC History*. Retrieved October 1, 2023. <https://www.figc.it/en/figc/history/history-of-the-figc/>
- Gough, C. (2023). *Total sports market revenue worldwide 2022-2027*. Retrieved November 8, 2023. <https://www.statista.com/statistics/370560/worldwide-sports-market-revenue/>
- Houben, R., Van de Vijver A., Appermont N., & Verachttert, G. (2021). *Taxing Professional football in the EU. A comparative and EU analysis of a sector with tax gaps*. Publication for the Economic and Monetary Affairs Subcommittee on tax matters (FISC), Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, European Parliament, Luxembourg.
- Karaş, G. (2020). İtalyan Vergi Sistemi. Tekin A. ve Sağdıç E. N., (Ed.), *Vergi Sistemleri ve Seçilmiş Ülke Örnekleri* (s. 319-338). IJOPEC Publication.

- Kerrigan, C. (2005), *Teachers and Football, Schoolboy association football in England, 1885-1915*, Routledge Falmer.
- KPMG. (2021). *Italy – Taxation of international executives*. Retrieved December 8, 2021. <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2021/07/italy-taxation-of-international-executives.html>
- Küçükgüngör, E. (1999). Türk hukukunda sporcuların hukuki durumu. *Ankara Barosu Dergisi*, (1), 39-52.
- Lewis, R., *Death in the 'Peaceful Valley': The demise of Darwen Football Club, 1885-1899*. Retrieved May 22, 2022. <https://www.hslc.org.uk/wp-content/uploads/2017/05/145-8-Lewis.pdf>
- Merola, A., (2022). *Italian tax breaks for football players and athletes*. Retrieved September 6, 2023. <https://www.itaxa.it/blog/en/italian-tax-breaks-for-football-players-and-athletes/>
- Mondini, A., (2021). La frammentazione fiscale del lavoro autonomo nei regimi impositivi del suo reddito. *Lavoro Diritti Europa*, (4).
- Tavecchio, A., Caldara, M., & Barone, R. (2018). The Cristiano Ronaldo transfer to Juventus: The new Italian resident regime benefits athletes from around the world. *ITSG Global Tax Journal*, 1(3), 11-16.
- Testounico delle imposte sui redditi n.197, 22/12/1986.
- TFF. (2016). *Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatı*.
- Transfermarkt. (t.y.). *Sezona göre ulusal ligler ve kupa müsabakaları (İtalya)*. <https://www.transfermarkt.com/tr/wettbewerbe/national/wettbewerbe/75> (Erişim Tarihi: 22.09.2023).
- Transfermarkt. (t.y.). *Serie A 23/24*. www.transfermarkt.com/tr/serie-a/startseite/wettbewerb/IT1 (Erişim Tarihi: 22.09.2023).
- OECD. (2020). *Taxation in agriculture*. Retrieved December 8, 2021. www.oecd-ilibrary.org/sites/4d0e258a-en/index.html?itemId=/content/component/4d0e258a-en
- Oliva, F. (2022). *Redditidi Capitale: definizione e tassazione*. Retrieved August 6, 2023. <https://www.informazionefiscale.it/redditi-di-capitale-definizione-tassazione-rendite-dividendi>
- PWC. (t.y.). *The Italian special tax regime for inbound workers*. Retrieved September 22, 2023. <https://www.pwc-tls.it/en/services/assets/docs/inbound-employees.pdf>
- PWC. (t.y.). *Worldwide tax summaries- Italy. Individual - Income determination*. Retrieved August 6, 2021. <https://taxsummaries.pwc.com/italy/individual/income-determination>
- PWC. (t.y.). *Worldwide tax summaries- Italy. Individual - Deductions*. Retrieved September 9, 2023. <https://taxsummaries.pwc.com/italy/individual/deductions>

Senato della Republica, Camera dei deputati, (2021). *Taxation in Italy: an Overview*. Dossier No 351/1.

Ubay, B. (2013, Haziran). İtalya Gelir Vergisi Sistemi. *Vergi Raporu*, (165), 68-77.

Yıldız, B. S., Kepođlu, A. ve Yıldız, S.M. (2018). Mobbing davranışlarının amatör futbolcuların tükenmişliğine etkisi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2), 231-246.